

Selvitys Karsikon Marjatankadulta
vuonna 2017 kerätyistä perhosista

Ali Karhu

2017

Menetelmät

Perhoset on kerätty Karsikon Marjatankadulta, taajama-alueelta. Aineisto on kerätty yhdellä syöttirysällä 26.5.–13.10.2017 välisenä aikana. Syöttinesteenä on käytetty punaviinin ja punaviinietikan seosta. Rysä on ollut metsänreunassa, pellon vieressä. Pyydys on koettu noin viikon välein. Perhosia on ollut koko koentajaksolta, ja ne olivat suurimmalta osin määrityskelpoisia.

Tulokset

Perhosissa oli yhteensä 85 eri lajia. Näissä oli yksi kiitäjä, viisi päiväperhoslajia, kaksi sirppisiipistä, kymmenen mittaria, yksi venhokas ja 66 lajia yökkösiä.

Häiveperhonen (*Apatura iris*), 3 yksilöä (2 koirasta, 1 naaras). On isokokoinen laji, jonka koiras on sinivioletin kimalteleva. Molemmat sukupuolet tulevat jossain määrin syötille. Oli aiemmin hyvin harvinainen koko Suomessa, nykyisin elää Etelä- ja Itä-Suomessa paikallisena. Täällä tosin kanta vaihtelee paljon. Vuosi 2017 oli lajille melko hyvä.

Kuva 1. Pikkuhäiveperhonen.

Pikkuhäiveperhonen (*Apatura illia*) (1 koiras). Nimestä huolimatta on suurin piirtein samankokoinen kuin häiveperhonen. Laji on löytynyt Suomesta vasta 2000-luvulla. Pohjois-Karjalasta se on löydetty ensi kerran vuonna 2007. Seuraavat havainnot ovat vuodelta 2010. Sen jälkeen lajia on tavattu harvalukuisena

vuosittain. Vuosi 2016 ja 2017 olivat täällä huonoja, vuodelta 2016 on vain pari havaintoa, ja vuodelta 2017 ei ole tietokantaan ilmoitettu yhtään havaintoa Pohjois-Karjalasta.

Keltaritariyökkönen (*Catocala fulminea*), useita yksilöitä. Vielä 1990-luvulla oli suurharvinaisuus kautta Suomen. Pohjois-Karjalaan levisi vuoden 2005 jälkeen. Nykyisin on paikallinen, ja jokseenkin yleinen tuomea kasvavilla paikoilla.

Harjuyökkönen (*Moma alpium*). Laji oli harvinainen 1990-luvulla, nykyisin esiintyy jokseenkin yleisenä Pohjois-Karjalassa.

Leppäyökkönen (*Acronicta alni*). Tämäkin laji oli harvinainen 1990-luvulla, nykyisin esiintyy jokseenkin yleisenä Pohjois-Karjalassa.

Tuomiyökkönen (*Acronicta strigosa*), useita yksilöitä. Aiemmin on ollut koko Suomessa hyvin harvinainen. Nykyisin on jokseenkin harvinainen, ja esiintyy paikallisena Joensuun seudulla.

Maltsayökkönen (*Trachea atriplicis*). Ensimmäinen havainto Pohjois-Karjalasta on vuodelta 2005. Tämän jälkeen tavattiin yksittäin, vuodesta 2011 alkaen on esiintynyt säännöllisenä Joensuun seudulla.

Kuva 2. Punapetoyökkönen.

Punapetoyökkönen (*Cosmia pyralina*). Tavattiin ensi kerran PK:sta vuonna 2001. Sen jälkeen enenevissä määrin, varsinkin vuodesta 2011 alkaen koko maakunnasta. Laji oli pidetty jalavan lajina, mutta on selvää, ettei se täällä voi elää tällä kasvilla, jota on vain hyvin harvoissa paikoissa. Lähes varmasti toukka syö myös tuomea. Vuosina 2016-2017 lajia oli maakunnassa huonosti.

Ketoruuniyökkönen (*Xestia xanthographa*). On tavattu 1960-luvulla Pohjois-Karjalasta, ja toiseen otteeseen vuonna 2007, jolloin yksilöt olivat etelämpää vaeltaneita. 2010-luvulta on joitakin havaintoja eri vuosilta. Vuoden 2015 jälkeen ei ole ilmoitettu Pohjois-Karjalasta, ja on epäselvää, onko laji täällä paikallinen.

Liite 1. Karsikosta havaitut perhoset.

<i>Nymphalis antiopa</i>	Suruvaippa
<i>Nymphalis c-album</i>	Herukkaperhonen
<i>Apatura iris</i>	Häiveperhonen
<i>Apatura ilia</i>	Pikkuhäiveperhonen
<i>Tethea or</i>	Harmovillaselkä
<i>Tetheella fluctuosa</i>	Koivuvillaselkä
<i>Dysstroma citratum</i>	Syysvarpumittari
<i>Plemyria rubiginata</i>	Kaksivärimittari
<i>Hydriomena impluviata</i>	Leppäkudostmittari
<i>Hydriomena ruberata</i>	Pajukudosmittari
<i>Pterapherapteryx sexalata</i>	Pikkuluskamittari
<i>Lomographa temerata</i>	Pistetuomimittari
<i>Arichanna melanaria</i>	Suomittari
<i>Alcis repandatus</i>	Aaltoharmomittari
<i>Hypomecis roboraria</i>	Jättiharmomittari
<i>Hypomecis punctinalis</i>	Rengasharmomittari
<i>Pseudoips prasinanus</i>	Venhoyökkönen
<i>Catocala fraxini</i>	Siniritariyökkönen
<i>Catocala fulminea</i>	Keltaritariyökkönen
<i>Scoliopteryx libatrix</i>	Liuskayökkönen
<i>Protodeltote pygarga</i>	Vyökiiltayökkönen
<i>Moma alpium</i>	Harjuyökkönen
<i>Acronicta alni</i>	Leppäyökkönen
<i>Acronicta cuspis</i>	Keihoyökkönen
<i>Acronicta psi</i>	Nuoliyökkönen
<i>Acronicta leporina</i>	Jänöyökkönen
<i>Acronicta megacephala</i>	Haapayökkönen
<i>Acronicta strigosa</i>	Tuomiyökkönen
<i>Acronicta auricoma</i>	Silmäiltayökkönen
<i>Acronicta rumicis</i>	Pilkkuiltayökkönen
<i>Amphipyra perflua</i>	Suruyökkönen
<i>Amphipyra tragopoginis</i>	Lattayökkönen
<i>Allophyes oxyacanthae</i>	Orapihlajayökkönen
<i>Euplexia lucipara</i>	Laskosyökkönen
<i>Hyppa rectilinea</i>	Runkoyökkönen
<i>Trachea atriplicis</i>	Maltsayökkönen
<i>Parastichtis suspecta</i>	Usvayökkönen
<i>Cosmia pyralina</i>	Punapetoyökkönen
<i>Cosmia trapezina</i>	Keltapetoyökkönen
<i>Xanthia togata</i>	Huppukeltayökkönen
<i>Xanthia icteritia</i>	Vaaleakeltayökkönen
<i>Agrochola lota</i>	Harmaa mäkiyökkönen
<i>Agrochola cellaris</i>	Keltamäkiyökkönen
<i>Conistra vaccinii</i>	Puolukkapiiloyökkönen
<i>Lithophane hepatica</i>	Rusko puuyökkönen
<i>Lithophane consocia</i>	Tumma puuyökkönen

<i>Lithomoia solidaginis</i>	Vaippayökkönen
<i>Mniotype adusta</i>	Suiruskoyökkönen
<i>Mniotype satura</i>	Syysruskoyökkönen
<i>Apamea monoglypha</i>	Isojuuriyökkönen
<i>Apamea crenata</i>	Kirjolahoyökkönen
<i>Apamea lateritia</i>	Repoyökkönen
<i>Apamea unanimitis</i>	Kosteikkojuuriyökkönen
<i>Apamea scolopacina</i>	Hentojuuriyökkönen
<i>Apamea ophiogramma</i>	Rantajuuriyökkönen
<i>Oligia strigilis</i>	Hammaskorsiyökkönen
<i>Oligia latruncula</i>	Varjokorsiyökkönen
<i>Mesapamea secalis</i>	Valkotähkäyökkönen
<i>Amphipoea fucosa</i>	Kalvassekoyökkönen
<i>Celaena leucostigma</i>	Ruskoluhtayökkönen
<i>Lacanobia thalassina</i>	Pensastarhayökkönen
<i>Lacanobia contigua</i>	Kirjava tarhayökkönen
<i>Melanchra persicariae</i>	Täplätarhayökkönen
<i>Melanchra pisi</i>	Herneen tarhayökkönen
<i>Polia trimaculosa</i>	Homekehnäyökkönen
<i>Polia nebulosa</i>	Sumukehnäyökkönen
<i>Mythimna ferrago</i>	Ruosteolkiyökkönen
<i>Mythimna impura</i>	Samea olkiyökkönen
<i>Cerapteryx graminis</i>	Niitty-yökkönen
<i>Orthosia gothica</i>	Tunnusraitayökkönen
<i>Ochroleura plecta</i>	Pikkumaayökkönen
<i>Diarsia mendica</i>	Suvimaayökkönen
<i>Diarsia brunnea</i>	Ruskomaayökkönen
<i>Diarsia rubi</i>	Kosteikkomaayökkönen
<i>Noctua pronuba</i>	Iso morsiusyökkönen
<i>Eurois occultus</i>	Iso maayökkönen
<i>Graphiphora augur</i>	Noitayökkönen
<i>Xestia triangulum</i>	Kolmioruuniyökkönen
<i>Xestia baja</i>	Pilkkuruuniyökkönen
<i>Xestia xanthographa</i>	Ketoruuniyökkönen
<i>Anaplectoides prasinus</i>	Sammalmaayökkönen
<i>Euxoa nigricans</i>	Pikimaayökkönen
<i>Agrotis exclamationis</i>	Huutomerkkiyökkönen